

Suuresti Talli Kodukord!

ÜLDINE:

1. Talli territooriumil hoitakse puhtust ja korda, prügi maha ei loobita, asju ei lõhuta ega käituta ebaviisakalt.
2. Talli, hobuste, hobuste varustuse ja muu vara eest hoolitsetakse heaperemehelikult. Kõik asjad, mida te kasutate, tuleb panna tagasi oma kohale. Võõraid asju ilma küsimata ei tohi võtta!
3. Alkoholi tarbimine ja suitsetamine on rangelt keelatud (suitsetada võib vaid õues kindlas kohas). Samuti on keelatud ka erinevate mõnuainete kasutamine.
4. Talli ja ratsakooli klient (õpilane, harrastaja, hobuseomanik) on igati abivalmis, töökas, aitab oma kaaslast, kuulab treeneri ja talliomanike korraldusi. Omavahel suheldes ollakse viisakad ja sõbralikud.
5. Treeningutest osavõtjad, harrastajad, hobuseomanikud, abilised, jne on teadlikud, et ratsaspordis on hobustega tegeledes teatud riskid. Seetõttu on kohustus täita kõiki ohutusreegleid ja täita kõiki ettevaatusabinõusid. **Hobustega tegelemisel peab peas olema turvakiiver** (alates hetkest, kui minnakse hobusele karjamaale järgi või boksi temaga tegelema kuni hetkeni, mil hobune on kas karjamaale või boksi tagasi viidud), **täisealistele erahobuste omanikele on kiivri kasutamine tungivalt soovituslik. Alaealised hobuseomanikud võivad olla ilma kiivrita vaid lapsevanema vastutusel.**
6. Võõrastele on talli sisenemine ilma loata keelatud! Tallis ja talli territooriumil tohivad viibida isikud, kellel on selleks eelnev kokkulepe talliomaniku/treeneriga või mõjuv põhjus (lapsevanemad, kes tulevad oma lastele järgi, hobuste omanike saatjad, abilised vms).
7. Erahobuste omanikel on õigus talli kutsuda oma treenerit, veterinaari, seppa või mõnda kolmandat isikut, aga sellest palume eelnevalt teavitada talliomanikku/mänedžeri.
8. Erahobuste omanikel ei ole õigust pakkuda enda hobusega tegelemist (ratsutamine, kordetamine, jalutamine, vms) Suuresti talli/ratsakooli õpilastele ilma talliomaniku/treeneriga eelnevalt kokku leppimata.
9. Suuresti Tall ei võta endale vastutust materiaalsete või füüsiliste kahjustuste eest (sh õnnetused, vargused, haigestumised jms, mis võivad juhtuda treeningutest osavõtjatega, hobustega, hobuseomanikega jne. tallis, treeningutel, jalutustel, võistlustel jm). Soovitame omada vastavaid kindlustusi.
10. Keelatud on ilma asjaosalistelt luba küsimata kasutada teiste sõitjate ja/või hobuseomanike varustust (näiteks kaska, stekk, sadulavöö, mõni riietuse jne), võtta teistele hobustele mõeldud sööta, võtta kasutusele või vahetada omavoliliselt hobus(t)e varustust, talli varustust (va. Suuresti Talli territooriumil tööde tegemiseks), rääkimata territooriumilt äraviimisest. Kõike seda käsitletakse vargusena.
11. Treenerit/talliomanikku tuleb esimesel võimalusel teavitada lõhutud ratsakooli varustusest (valjad, päitsed, sadul, puhastusharjade kast, vms.), talli sisustuse rikkumisest, halvast mikrokliimast jne. Samuti on oluline teavitada treenerit/talliomanikku, kui on tekkinud kahtlusi hobuse tervise suhtes. Teada tuleb anda ka ratsutamisplatsi probleemidest.
12. Ratsakooli treeningutest osavõtjatel (talli õpilastel, harrastajatel) peab olema täidetud ja tagasi antud Suuresti Talli treenerile/omanikule vastav ankeet, kus on kirjeldatud vajalikud andmed ja kinnitavad, et on käesoleva Kodukorraga tutvunud. Suuresti Ratsakooliga liituda soovijatel tuleb täita ratsakooli vastuvõtu avaldus.
13. Erahobuste omanikel peab olema täidetud ja allkirjastatud hobuse hoiuleping ning kinnitavad, et on käesoleva Kodukorraga tutvunud.
14. Talliomanikul/mänedžeril on õigus muuta/lisada reegleid vastavalt olukorrale, teavitades sellest FB gruppides ning lisades muudatused ka Kodukorda.

15. Kodukorra reeglite rikkumise korral on tallis õigus nõuda trahvi 50 eurot.

Ratsakooli treeningud:

1. Treeningutel ja võistluste ajal ning hobustega tegelemisel tuleb täita kõiki hobustega ümberkäimisel kehtivaid ohutusnõudeid. Hobustega tegelemisel peab olema **kaska**. Hüpptreeningutel on kuni 16 aastastel (kaasaarvatud) turvavest rangelt soovitatav (üle 50cm kõrgusi takistusi hüpates kohustuslik).
2. Kasutama peab ohutuid ja otstarbekaid jalanõusid ning riideid vastavalt ratsasportis levinud tavadele (küsi täpsemalt treenerilt).
3. Vastu vaidlemata tuleb täita kõiki treeneri korraldusi.
4. Trennid toimuvad eelnevalt kokkulepitud kindlatel aegadel. Kui ratsanik ei saa mingil põhjusel kokkulepitud ajal trenni tulla, siis peab sellest ette teatama hiljemalt 24h enne trenni algust, muidu läheb see aeg läbiviidud trennina kirja.
5. Puudumisi on võimalik järgi teha vabade kohtade olemasolul PUUDUMISELE JÄRGNEVA KUU LÕPUNI, leppides selles eelnevalt kokku oma treeneriga (järgitegemise soovi korral tuleb öelda treenerile puudumise kuupäev, mida soovitakse järgi teha). Eelmise kuu kasutamata jäänud treeninguid ei saa järgi teha järgmisel kuul antud kuu eest trennitasu maksmata. Kasutamata treeninguid ei saa ümber arvestada kolmandatele isikutele.
6. Trennis käimise lõpetamise soovist tuleb teavitada kirjalikult meiliaadressil suuresti@gmail.com kuu aega ette, see kehtib ka 5x ja 10x kaardi omanikele. Hilisema teavitamise korral on tallil õigus nõuda tasu järgneva kuu või korrakaardi eest.
7. Treeningutund kestab 45 minutit. Hobuse ettevalmistamiseks tuleks kohale saabuda vähemalt pool tundi enne treeningu algust, et jõuaks hobuse õigeaks ajaks karjamaalt ära tuua, puhastada ja saduldada. Peale treeningut tuleb hobune ära jalutada ja vajadusel uuesti puhastada. Ratsakooli hobused tuleb peale viimast trenni korralikult maha jalutada, seda eriti külmade ilmadega.
8. Hobustele minnakse karjamaale järgi koos, vajadusel abistatakse teineteist ja tullaakse ära koos, kui kõik vajalikud hobused on kätte saadud. Kedagi üksi karjamaale hobust püüdma jätta ei tohi!
9. Trennid ei sisalda ainult ratsutamist. Õpitakse ka muid hobuste ja ratsutamisega seotud tegevusi, nt. hobuse ja varustuse hooldamist, harjutusi hobusega käekõrval ja kordetamist, (bokside tegemist,) ohutut käitumist hobuste ligiduses jne.
10. Treeningute ajal on keelatud mobiiltelefoni kasutamine. Telefon tuleb jätta kas riietusruumi või panna „hääletu“ režiimi peale, va. juhul kui on treeneriga teisiti kokku lepitud.
11. Kui soovitakse enda trenni filmida või teha trennide ajal pilte, siis tuleb selleks eelnevalt treenerilt luba küsida. Trenni ajal tehtud videosid ja pilte tohib internetti avalikult üles postitada vaid treeneri loal.
12. Treeningute ajal on ohtlik kanda lehvivat salli või suuri ja rippuvaid kõrvarõngaid, need tuleb treeningu ajaks eemaldada. Samuti ei tohi treeningu ajal närida nätsu!
13. **Ratsasport on ohtlik spordiala ja sellega võib kaasneda füüsilisi vigastusi (nt põrutused, nihetused, luumurrud).** Ratsanik peab olema teadlik ratsutamisega kaasnevatest ohtudest ja tuleb treeningutele omal vastutusel (alla 18-aastase õpilase eest vastutab lapsevanem).
14. Kõik trennid toimuvad treeneri järelevalve all, kuid treener ja talli omanikud ei võta vastutust trennide käigus ning talli territooriumil toimunud õnnetuste ja nende käigus saadud vigastuse ega materiaalse kahju eest.

15. Kui ratsaniku hooletuse või hoolimatuse tõttu (st. et kui ratsanik tahtlikult eirab treeneri käskusid-keeldusid-õpetusi) saab hobune viga, hüvitab ratsanik (või ratsaniku vanemad) hobuse ravikulud.
16. Kui ratsaniku hooletuse või hoolimatuse tõttu saab kahju, puruneb või läheb kaduma talli omandisse kuuluv vara, hüvitab ratsanik või tema vanemad tekkinud kahju.
17. **Treeningute ajal tuleb enda sõiduhobuse järel korjata ära tema kaka.** Kui hobune kakab väljaspool karjamaa territooriumi (tee peale, valmispanemise ajal ja maneezis/platsil), siis peab ratsanik selle enda hobuse järelt kohe ära koristama. Kui maneezis või õueplatsil on rohkem kui 2 hobust, siis tuleb enda hobuse järelt kohe kaka ära korjata. **Kui kakakäru on saanud täis, tuleb see tühjaks viia.**
18. Treeningute ajal ei tohi platsil viibida ilma treeneri loata õpilased, kellel pole parasjagu trenni.
19. Peale treeningut tuleb viia kõik sadularuumist või mujalt võetud varustus oma kohale tagasi. Enne varustuse kohale tagasi viimist tuleb hoolega pesta puhtaks hobuse suulised ja puhastada oma sõiduhobuse varustus, teha harjad ja harjakast karvadest puhtaks (karvaste harjadega harjakasti sadularuumi tagasi viia ei tohi).
20. Stekid panna tagasi stekihoidjasse, mis on maneeži seinal.

Ratsakooli õpilaste võistlused:

1. Kõik võistlused lepitakse koos kokku (treener, lapsed ja nende vanemad) ja lisatakse kalendrisse;
2. Selleks, et osaleda võistlustel (va treeningvõistlused), tuleb Suuresti talli treeningutest võtta osa 3x nädalas.
3. Võistlemiseks on vajalik jooksva kuu jooksul osaleda vähemalt 5 trennis ning võistlema ei ole lubatud minna kui 3 trennil vahetult enne võistlusi puudutakse;
4. Kõik kuu jooksul puudunud trennid tehakse järgi treeningutes, s.t. mitte ühtegi puudumist ei saa teha järgi võistlustel;
5. Hobusele võib lisada enda ostetud varustust ainult eelneva treeneriga konsulteerimisel. Lubatud on esi- ja tagujala krõpsudega kaitsmed, valtrapid(hüppe), kõrvad, valjad (treeneriga vastavalt hobusele parajaks pandud ja suuliste sobivuse korral- **talli valjaid pole lubatud lahti monteerida**). Keelatud on igasuguste pindede, luba küsimata kannuste ja eripäraliste suuliste (omavoliline) kasutamine.

Võistluste ABC

1. Võistlustel osalemiseks on vaja Rohelist Kaarti (väljaarvatud Suuresti Tallis toimuvatel Ratsaliidu välistel treeningvõistlustel maalatte sõites, alates 30cm parkuurist peab võistlejal olema Roheline Kaart);
2. Ratsaliidu siseste võistluste tarbeks tuleb teha Ratsanet.ee lehel konto, kus toimub ka registreerimine võistlusteks ning kust on leitavad ka saabuvate võistluste juhendid;
3. Ratsaliidu väliste võistluste kalenderplaani on leitav Hobumaailm.ee lehel ja ning registreerimine toimub vastavalt juhendile;
4. Võistlustel on kohustuslik vorm-valged püksid, valge kõrge kraega pluus, redingot, saapad, kaska ja kuni 16.a (k.a.) turvavest;
5. Välisvõistlusteks on vaja organiseerida õpilastel transport-treileri laenutus, juht (BE kategooria) ja auto veo tarbeks;

6. Võistlustele tuleb jõuda alati vähemalt 30min enne sõidetava parkuuri algust, et maksta stardimaksud, anda üle hobuse pass (Ratsaliidu võistlustel) ja vaadata ning selgeks õppida parkuur. Kui ratsanik on stardijärjekorras suhteliselt alguses või on esimeses soojenduses, siis peab arvestama veelgi varasema kohalejõudmisega, sest hobune peab olema valmis, kui rada on vaadatud, et jõuaks enne starti ka hobusega soojendust teha;
7. Enne võistlusi on kohustuslikud järgmised toimingud:
  - ☞Vastavalt võistlusgraafikule tuleb kodutalli jõuda piisava ajavaruga, et puhastada hobune ja kindlasti enne treilerisse viimist pakkuda ka juua.
  - ☞Puhastada varustus ning teha ettevalmistused hobuse treilerisse panemiseks (konsulteerida treeneriga);
  - ☞Kõigepealt viia varustus autosse ja siis hobune koos treileri peale panna, hobuse pass võtta kindlasti kaasa (Ratsaliidu võistlusteks);
  - ☞Peale ratsaniku varustuse on vaja kaasa võtta sadul, fliistekk(võimalusel 2), sadulavöö, valtrap, valjad, puhastusvahendid;
  - ☞Võimalusel kaasa võtta abiline hobuse jalutamiseks;
8. Võistlustele sõidetakse koos (võistlejad, juht, hobune);
9. Olenevalt võistlusest tuleb treener aitama laadimisel või kohtutakse võistluspaigas;
10. Võistlustega seonduvad kulud: KÕIK VÕISTLUSTEGA SEONDUVAD KULUD TULEB TASUDA ENNE VÕISTLEMIST!
  - ☞Ratsaniku liitumine Suuresti Ratsaspordiklubiga, (Uutele liitujatele- 1 kordne klubiga liitumise tasu 20 eurot+ klubi aastamaks 20 eurot. Vanadele liikmetele klubi aastamaks 20 eurot, mis tuleb tasuda uue hooaja alguses hiljemalt 31.01. või enne esimest Ratsaliidu võistlust). Suuresti Tallis toimuvatel Ratsaliidu välistel treeningvõistlustel kuni 50 cm parkuurides osalemiseks ei pea olema Suuresti RSK liige, alates 50cm parkuuridest peab olema Suuresti RSK liige. **AASTAMAKS PEAB OLEMA TASUTUD ENNE HOOAJA ESIMESELE VÕISTLUSELE MINEKUT, MUIDU VÕISTLEMA EI PÄÄSE!**
  - ☞Ratsaniku litsents aastaks või üheks korraks (Ratsaliidu võistlustel), mis tasutakse Ratsaneti kaudu.
  - ☞Hobuse transport-kütus, treileri rent, juht;
  - ☞Hobuse kasutuse ja treeneri tasu võistluspäevaks. Hobuse kasutamise tasu peab olema toodud **enne** võistlustele minekut, muidu võistlema ei pääse!

KUI HOBUNE/PONI ON KODUTALLIST JÄRJEST EEMAL ROHKEM KUI 1 PÄEVA (OSALEB MITMEPÄEVASTE VÕISTLUSTEL VÕI LÄHEB VÕISTLUSPAIKA JUBA EELMISEL PÄEVAL), SIIS TULEB ARVESTADA SUUREMATE TASUDEGA! KA KAUGEMAL ASUVATE ÜHEPÄEVASTE VÕISTLUSTE PUHUL TULEB ARVESTADA LISANDUVA TREENERITASUGA!

  - ☞Hobuse litsents(Ratsaliidu võistlustel)- Kui on kindel võistlushobune terve hooaja, siis tasutakse hooaja alguses aastalitsents. Muul juhul tuleb tasuda ühekordne litsents kas läbi Ratsaneti või hobuse omanikule, kui litsents on eelnevalt tema poolt aastaks tasutud (enne tasumist tuleb küsida, kas hobusel on aastalitsents tasutud, seda näeb ka Ratsanetist);
  - ☞Stardimaks-vastavalt juhendile, võib olla erinevatel võistlustel varieeruvalt 15-25 EUR, tasutakse kohapeal enne starti.
  - ☞Toit, jook võistluspäevaks;
  - ☞Soovikorral hobusele boks 15-30 EUR päev;
11. Arvestama peab väga varajase ärkamisega ja võistluste pika ajakuluga, mis võib olla poolest päevast hiliste õhtutundideni;
12. Kui võistlustel jagatakse transporti hobusega, kes sõidab kõrgemaid ja hilisemaid sõite, siis tuleb arvestada pika ooteajaga enne kodutalli tagasi pöördumist;
13. Pikkade ooteaegadega võistlustel tuleb hobusele varuda kaasa heina, joogiämber või võimaluse korral boks(boks eelnevalt registreerida juhendis sellega tegeleva isiku kaudu);

14. Peale võistlust vaadatakse, et kõik varustus saaks kaasa, Ratsaliidu võistlustel kindlasti hobuse **PASS** ja hobune laaditakse koos treilerisse ning sõidetakse tagasi kodutalli;
15. Kodus võetakse hobune treilerist maha ja antakse süüa ning siis viiakse karjamaale. Kui hobune on treileriga sõidust märg, tuleb teda veel kuivatada (jalutada) ja alles siis süüa anda. Peale hobusega tegelemist pannakse oma kohale tagasi kogu varustus;
16. Võistluspaik jäetakse enda järelt korda;
17. Võistlustel käitatakse eeskujulikult esindades peale enda ka talli, treenerit ja tiimikaaslasti.

Suuresti talli treenerid:

1. Treenerid on kohustatud teavitama kõiki Suuresti Talli õpilasi ja treeningutes käijaid hobustega seotud ohtudest ja selgitama kõiki hobustega ümberkäimisel kehtivaid ohutusnõudeid.
2. Treenerid on kohustatud instrueerima kõiki Suuresti Talli õpilasi ja erahobuste omanikke käesolevast Suuresti Talli Kodukorrast ning vajadusel juhtima tähelepanu sellest kinnipidamisele.
3. Suuresti Talli treenerid kohustuvad olema heatahtlikud ja abivalmid, vastama küsimustele, vajaduse korral lahendama tekkinud probleeme.

Tallis:

1. Tallis tuleb hobustega tegelemisel arvestada kõiki hobustega ümberkäimisel kasutatavaid ohutusnõudeid, samuti tuleb kinni pidada ka teistest ohutusreeglitest ja eeskirjadest.
2. Tallis on keelatud viibida võõrastel isikutel ilma treeneri/talliomaniku loata. Sõitjatega kaasas olevatest külalistest, hobuseomaniku abilistest jne tuleb eelnevalt teada anda treenerile/talliomanikule.
3. Hobuste haigestumisest, ebaharilikust käitumisest ja vigastustest tuleb viivitamatult teavitada talliomanikku, erahobuste omanikke (kui juhtus õnnetus erahobusega, siis tuleb omanikku teavitada esimesel võimalusel) ja muid asjaosalisi ning vajadusel kohale kutsuda loomaarst.
4. Tallis ei tohi karjuda, joosta, panna muusikat kõvasti mängima, hobuseid ei tohi häirida.
5. Tallis olevatele erahobustele keelatud anda maiuseid või sööki!!! Samuti ei tohi ilma omaniku loata siseneda hobuse boksi.
6. Talli vahekäik peab olema tühi ning boksi ees ei ole lubatud maas hoida hobuse või omaniku asju.
7. Boksi juures olevatel tekipuudel palun hoida ainult neid tekke, mida igapäevaselt kasutatakse.
8. Hobuste toidud peavad olema söödanurgas söödakastides/tünnides, millel on nimi peal. Omanikud panevad ise oma hobuste toidud valmis söödaämbritesse, millel on samuti nimi peal. Söödaämbrid asetage palun söödakäruks. Kui minnakse ära mitmeks päevaks, siis pannakse riulisse valmis mitme päeva toit, pikema eemaloleku puhul lepatakse tallitöötajaga sööda valmis panemine kokku. Kõikidele oma asjadele kirjutage kas hobuse või omaniku nimi peale. Kuna ruum on piiratud, siis on igal hobuseomanikul kasutada kindel ala.
9. Talli tagaosas on kaks hobuste valmispanemise kohta. Peale selle kasutamist tuleb enda järelt koristada kõik, mis põrandal (kaka ja kabja alt tulnud mustus) ning asjad tagasi viia sadularuumi.
10. Valmispanemise kohas ei tohi lasta voolikust vett maha ega hobust pesta, seal pole äravoolutrappi!
11. Tallis tuleb vahekäik enda hobuse järel puhastada, boksi välja tulnud allapanu boksi tagasi pühkida ning muu suurem mustus kokku pühkida ja kakakäruks panna.
12. Tallis on keelatud prügi maha loopida, meil on talli tagaotsas ja eesotsas prügikastid olmeprügi jaoks ning suurem roheline prügikott põleva prügi jaoks (paber, papp, söödakotid).
13. Maneezist talli sisenedes tuleb hobuse kabjad korralikult liivast puhastada ning tallipõrand vajadusel puhtaks pühkida.

14. Tallis lohakile jäetud isiklikud asjad toimetatakse puhkeruumis asuvasse „leiukasti“ ning iga kuu lõpus viskame omanikuta asjad minema.
15. Tallivahel ja boksis on keelatud olla hobusel seljas.
16. Hobuse boksist lahkudes kontrolli, et boksi uks oleks alati korralikult suletud.
17. Tallist väljudes tuleb kustutada tuled. Viimane tallist lahkuja kustutab enda järel kõik tuled ning sulgeb uksed (kui on õues külm aeg).
18. Talliuksed peavad olema kinni kui õues on miinuskraadid.
19. Talli aknaid ei tohi avada, kui väljas on miinuskraadid!!!

Pesuboks:

1. Peale pesuboksi kasutamist tuleb see enda järel puhtaks teha, et ka järgmisel kasutajal oleks sinna hea minna (põrand puhtaks, trapp tühjaks, asju ei jäta laiali).
2. Kuna pesuruum on põrandaküttega, siis jahedamal ajal tuleb uksed kinni hoida. Jälgi, et pesuruumist lahkudes oleks uksed kinni ja tuli kustus!
3. Pesuruumi koristamata jätmise eest on trahv 50 eurot, mis tuleb tasuda talli kassasse.

Sadularuumid:

1. Tallis on 2 erahobuste sadularuumi ja 1 ratsakooli hobuste sadularuum.
2. Tagumises suures sadularuumis on 29 kohta, millest iga täisülapidamisel oleva hobuse omanik saab 1 koha. Esimeses sadularuumis, mis on mõeldud vabapidamisel olevatele erahobustele, on sadulakoht ja riiul.
3. Erahobuste omanikud saavad hoida oma isiklikke asju kastides (kirjutage kindlasti oma nimi peale), mille jaoks on erahobuste sadularuumides jäetud vajalik ruum.
4. Suuresti ratsakooli hobuste sadularuumis on iga hobuse asjadel oma koht ning peale trenni pannakse tagasi oma kohale kõik sealt trenni ajaks võetud asjad.
5. Suuresti ratsakooli hobuste sadularuumis ei tohi hoida isiklikke asju. Erand kehtib nendele, kellel on pikemat aega kindel võistlus-/sõiduhobune, siis võib hoida oma harjakasti ja/või kaitsmeid või valtrappi sadularuumis, aga asjad peavad olema kasti või koti sees ja NIMI kindlasti peal. Kõik ilma nimeta võõrad asjad, mis on laiali, korjatakse kokku ja lähevad leiukasti või lähevad talli kasutusse.
6. Sadularuumides tuleb hoida korda ja puhtust!
7. Teiste asju ei tohi võtta ilma luba küsimata!
8. Teiste asju ei tohi lõhkuda ja oma kohalt liigutada ilma omaniku loata!

Maneež ja õueplats:

1. Sõitja/ hobuse omanik koristab koheselt peale hobuse häda tegemist oma hobuse järelt junnid (nii maneežist, õueplatsilt, talli eest, valmispanemise kohast ja kindlasti ka siis, kui hobune on oma häda teinud teel platsile või maastikule minnes kruusateele kakanud). Junne ei pea platsilt koheselt korjama vaid juhul, kui platsil on korraga sõitmas kuni kaks hobust. Sellisel juhul tuleb kohe peale trenni lõpetamist või teiste hobuste platsile saabumisel oma hobuse kaka ära koristada! **Kui kakakäru on saanud täis, siis tuleb see tühjaks viia!**
2. Oma hobust võib tulla platsile kordetama vaid juhul, kui platsil viibivad ratsanikud on sellega nõus. Grupitreeningu ajal tuleb kindlasti eelnevalt treenerilt luba küsida, kas võib tulla treeningu ajal hobust kordetama.
3. Peale hobuse aktiivset kordetamist tuleb rehaga ära siluda kordetamisel tekkinud jäljed ja vaod.

4. Platsil sõitmisel peab arvestama teiste ratsutajatega. Rada tuleb vabastada kogemamatutele sõitjatele. Kindlasti tuleb mööduda vastutulevast sõitjast paremalt poolt (vasakud õlad mööduvad teineteisest).
5. Grupitreeningute ajal võivad tulla sõitma ka erahobuste omanikud, aga nad peavad arvestama sellega, et nemad ei segaks grupitreeninguid.
6. Grupitreeningute ajal vastutab platsi ja maneezi korrasoleku eest treeningut andev treener.
7. Eriliselt tähelepanelik ja teistega arvestav tuleb olla treenides koos algajatega või noorhobustega. Võimaluse korral algajate tunni ajal platsile teisi hobuseid sõitma ei tule.
8. Pimedal ajal peab sõitma treeningplatsil või maneezis tulede valgel. Viimane lahkuja kustutab enda järel tuled.
9. Kasutades pimedal või hämaral ajal treenimiseks liicluseks avatud teid, tuleb kasutada kindlasti helkureid.

Ratsaliidu kodulehel olevad ratsaplatsi kasutamise reeglid:

Maneeži kasutamise reeglid tagavad, et ratsutajatel oleks võimalik maneežis treenida ja harjutada koos, turvaliselt ja üksteist segamata. Reegleid tuleb järgida kõigil.

- Maneežis viibides (nii hobuse seljas olles, kordetades ja hobust talutades) peavad kõik isikud kandma korralikult kinnitatud hästiistuvat kolmepunktilise kinnitusega turvakiiurit.
- Ratsutaja turvavarustuse hulka kuulub ka spetsiaalne turvavest, mille kasutamine on eriti oluline algajate ratsanike jaoks aga samuti ka kogunud ratsutajatel hüppetreeningul, maastikul ning noorte hobustega sõites.
- Ratsutades tuleb kanda kotsaga saapaid, et vältida jala jalusesse kinni jäämist.
- Enne maneeži sisenemist ja uste avamist hüüab sisseastuja nii, et kõik maneežis olijad kuuleksid: “Uks vabaks!” Kui ta saab vastuseks “Uks on vaba”, on ukse avamine ohutu ja see hoiab ära hobuse ehmumisest tulenevad õnnetused. Sama kehtib ka maneežist lahkumisel. (*meie tallis me vilistame või hõikame, kui siseneme maneežiustest*).
- Treeningu ajal tuleb hoida maneeži ukсед kinni, et vältida õnnetusi juhuslikult lahti saanud hobustega.
- Hobuste ja ratsanike turvalisuse nimel tuleb maneež ja ratsaväljak hoida vaba igasugu masinast, kolust, tööriistadest jms.
- Rangelt on keelatud koerte lahtilaskmine maneeži sel ajal, kui seal on hobused (*meie tallis käivad koerad treeneriga vahest platsil kaasas ning ratsakooli hobused on sellega harjunud*).
- Hobuse varustuse kontrollimine, sadulavööde pingutamine, sadulasse istumine ning sadulast mahatulemine toimub alati maneeži keskelpool (meie tallis ka jalutusosalal), mitte raja peal.
- Ohutuse tagamiseks tuleb maneežis alati hoida teiste hobustega piisavat pikivahet (ca 3–4 m) ja vähemalt kolme sammu pikkust külgvahet (ca 2,5 m). Rusikareeglina peaks rivis ratsutades nägema oma hobuse kõrvade vahelt eelmise hobuse tagumisi kapju.
- Sammu käivad ja peatunud ratsutajad ei tohi takistada traavi ja galoppi sõitvaid ratsanikke. Peatuda või sammule tuleks jääda alles pärast rajalt sisse keeramist.
- Ringil olevad ratsanikud annavad alati teed rajal liikuvale ratsanikule.
- Erinevates suunades liikuvate ratsanike puhul kehtib parema käe reegel (paremalt tulijal on eesõigus).
- Kui vastassuunas sõitvad ratsanikud kohtuvad rajast seespool, siis mööduvad nad teineteisest kumbki paremalt poolt, nagu maanteeliicluses.

- Hobuseid võib maneežis või ratsaväljakul kordetada ainult siis, kui kõik kohal viibivad ratsutajad sellega nõus on. Kordetada ei tohiks ratsutamistreeningu ajal ega siis, kui väljakul on rohkem kui kolm hobust.
- Kui Sinu hobune on ettearvamatult või niisama vallatus tujus, siis hoiata sellest eelnevalt teisi maneežikasutajaid.
- Kui maneežis hobune lahti saab, siis peavad kõik ratsanikud rajast seespool seisma jääma. Kui olukord ohtlikuks muutub, siis peaksid kõik hobuse seljast maha tulema.
- Hüpata tohib ainult treeneri juuresolekul ning mitte kunagi üksinda maneežis olles (*meie tallis kehtib see reegel alaealistele, täiskasvanud hobuseomanikud vastutavad enda eest ise*).

Puhkeruumid:

1. Puhkeruumides tuleb hoida korda, prügi ei tohi maha visata ja enda asju laiali jätta!
2. Puhkeruumis ja teistes ruumides ei tohi sodida/kriipida seinu, lõhkuda mööblit, määrada aknaid või teha midagi sellist, mis kahjustaks ruumide ja mööbli välimust.
3. Kööginurka saate kasutada, aga üldkasutatavaid nõusid me seal teatud põhjustel ei hoi enam. Talli võite tuua enda tassi/taldriku, aga enda järel tuleb kõik kasutatud nõud puhtaks pesta ja laud/töötasapind koristada.
4. Külmkappi võite panna oma toiduaineid ja jooke, aga asjadele tuleb nimed peale kirjutada. Iga pühapäev viskame külmkapist ära kõik seal seisvad asjad (va juhul kui toidule või joogile on silt juurde pandud, kus palutakse see alles jätta)!
5. Küpsetusahju võib samuti kasutada, aga küpsetusplaat tuleb enda järel tühjaks teha ja puhtaks pesta.
6. Viimane puhkeruumidest lahkuja kustutab enda järel alati tuled. Kui lahkud kogu tallist viimasena, siis kontrollid, et ka mujal oleks tuled kustutatud ja ukсед kinni.

Riietusruum:

7. Riietusruumis tuleb hoida korda, prügi ei loobi maha ja asju laiali ei jätta!
8. Peale dushiruumi kasutamist tehakse põrand kuivaks ning kustutatakse tuli.
9. Riietusruumi kappides ei tohi hoida higiseid valtrappe ning hobusetekke (kogu riietusruum hakkab haisema), samuti võiksid olla trennijalanõud eraldi koti sees. Kappides tohib hoida vahetusriideid ja trennivahendeid (puhastusvahendid, kaskad, stekid jms) ning muid ratsakooli eluga seotud asju. Palun tallis ja kapis hoida vaid vajalikke ning hooajalisi riideid ja tarbeid! Asjad, mida te ei kasuta, viige koju.
10. **Isiklikud asjad tuleb hoida trennivälisel ajal vaid oma kapis.** Riietusruumis lohakile jäetud isiklikud asjad toimetatakse „leiukasti“. Iga kuu lõpus lähevad omanikuta asjad minema viskamisele.
11. Viimane riietusruumist lahkuja kustutab enda järel tuled.

Hobustega ümberkäimisel kasutatavad ohutusnõuded:

1. Hobustega tegelemisel peab olema peas kaska.
2. Karjamaale ei tohi minna ilma talliomaniku/treeneri loata! Kui minnakse hobuseid treeningusse tooma (algata, väiksemad lapsed), siis peab kaasas olema treener või kogenum ratsutaja.

3. Karjamaale minnes tuleb jälgida, et ei satuks hobusekarja keskele ja/või hobuste selja taha, sest kunagi ei tea, kuidas hobune käituda võib.
4. Karjamaalt tuleb hobune ära tuua, kasutades selleks jalutusnööri. Hobust talutatakse nööri, olles ise hobuse vasakul küljel.
5. Valmispanemisel tuleb jälgida, et hobust puhastades ja valmis pannes ollakse hobuse külje peal. Kui hobune ennast pöörab, peab hobusega kaasa liikuma, et ei jääks tema tagumiku taha.
6. Hobuseid ei tohi maneežis valmispanemise ajal liiga lähestikku panna, see võib ohtlik olla.
7. Kui hobust saduldatakse, siis ei tõmmata boksis jaluseid alla. Kui on vaja hobune korraks üksi jätta, siis tuleb jälgida, et ratsmed oleks korralikult kinnitatud, et hobune ei saaks valjaid ära lõhkuda.
8. Hobust võib siduda kinni vaid päitsete küljes oleva nööri, mitte kunagi ei tohi hobust ratsmeid pidi kuskile kinni siduda!
9. Tallist platsile minnes tuleb ratsmed võtta üle pea, hoides parema käega suu juurest ja vasakuga ratsmete otsast. Käiakse hobuse vasakul küljel, tema esimese jala kõrval. Mitte kunagi ei lähe tallis hobusele selga!

Ratsaliidu kodulehel olev info:

OHUTUS HOBUSEGA TALLIST VÕI KOPLIST VÄLJUDES:

Hobune on suur ja tugev loom. Hobust talutades lasub Sinul suur vastutus nii enda, hobuse kui ka kõrvalseisjate turvalisuse eest!

- Hobuse talutamisel pane turvalisuse eesmärgil alati kindad kätte!
- Hobust talutatakse käekõrval üldiselt vasakult poolt. Siiski oleks hea harjutada hobust ka paremalt poolt talutamisega, sest teatud olukordades võib sellest palju kasu olla. Vältida tuleb olukorda, kus hobune jääb talutajale selja taha.
- Talutamisel ei tohi endale mitte kunagi ratsmeid või jalutusnööri ümber käe või keha keerata või mässida. Hobused on ettearvamatud ning võivad sel moel äkilise tugeva tõmbega inimesele tõsiseid vigastusi põhjustada.
- Kui hobune satub paanikasse ja hakkab tugevalt vedama, siis tuleks võimaluse korral talle natuke järele anda ning ta uuesti järsu tõmbega korraks kutsuda. Jõuga vastu vedades läheb hobune veel rohkem paanikasse.
- Kui tekib äärmuslik olukord, kus hobust on võimatu kinni hoida, siis on ohutum ta lahti lasta ja mitte jääda talle ise järele lohisema. Hobune on oma massiga inimesest alati üle.
- Kui hobune on lahti pääsenud, peavad kõik läheduses olijad oma hobustega seisma jääma ning ootama kuni lahtine hobune on kinni püütud.
- Valjastega talutamine on alati turvalisem. Trenselvaljastega hobust talutades võetakse ratsmed üle kaela. Ratsmetest hoitakse kinni parema käega umbes 25 cm kauguselt lõua alt. Käsi on kergelt rusikas ja ratsmeid hoitakse nimetissõrmega lahus. Ratsmete otsa hoitakse vasaku käega, hobusest eemal.
- Kui hobusel on martingal või kangvaljad, siis ratsmeid üle kaela ei võeta, sel juhul võib jalutusnööri kinnitada vasakusse suulise rõngasse ja talutada nööri. Kui talutad hobust koos ratsanikuga seljas, kasuta alati jalutusnööri, mis on kinnitatud vasakusse suuliserõngasse.
- Päitsetega talutamisel peab alati kasutama jalutusnööri. Kui hobune on äkiline, võib kasutada ketiga jalutusnööri ning paigaldada kett üle hobuse nina. Nööri võib panna ka suhu, jälgides, et hobuse suud sellega ei vigastata.

- Enne liikumise alustamist seisa hobuse õlaga kohakuti. Liikuma saab hobuse kerge ergutava häälitusega. Vajadusel võib vasakus käes oleva stekiga kergelt anda ka märguande sadulavööst tahapoole. Talutades kõnni energiliselt hobuse õlast veidi eespool, jälgides siiski kogu aeg hobust.
- Talutades ära lase kunagi hobusel teiste hobustega ninasid kokku panna. Selle tagajärjel võib üks hobune teist ootamatult lüüa või hammustada ning sealjuures talutajat vigastada.
- Talutades hobust läbi kitsaste kohtade (näiteks ukseaugud), ole ettevaatlik, et sadul või hobune ise kinni ei jääks. Seetõttu tõstetakse sadulaga talutamisel alati jalused üles. Eriti kitsastest kohtadest läbiminekul võid liikuda hobuse ees tagurpidi mõlema käega ratsmetest kinni hoides.
- Kõik ukсед tuleb avada korralikult ning vahekäigud tuleb hoida kolust ja tööriistadest puhtad, sellega vältida ohtlikke olukordi!
- Hobuse boksi viimisel tuleb alati hobuse ees ise boksi astuda, mitte kunagi lasta teda sinna enda ees.
- Ükski hobune pole meelsasti üks, mõnele hobustele on see suureks probleemiks. Seda tuleb hobuse tallist välja viimisel kindlasti silmas pidada. Üksi jäämisega tuleb noori hobuseid harjutada pikkamööda.
- Ettevaatlik tuleb olla ka siis, kui üksteise järel talutatakse mitut hobust. Ohutu vahe on kaks hobusepikkust (5 m).
- Täkkude, noorte ja probleemsete hobustega tegelemisel peab ohutusnõudeid järgima eriti hoolikalt, seda peaksid tegema ainult kogenud hobuseinimesed.
- Ümbritsevaid inimesi tuleb varakult informeerida hobuse võimalikust probleemsest käitumisest ning sellesse informatsiooni tuleb suhtuda täie tõsidusega. Näiteks kui hobune lööb, siis sõlmistakse platsil ja maneežis sõites talle sabasse punane lint – sellest hobusest tuleb teiste hobustega eemale hoida.
- Hobuse käekõrval söötmist peaks tehtama päitsete ning jalutusnööri, sealjuures hoolikalt jälgides, et hobune jalutusnööri peale ei astuks.

Arveldamine:

1. Treeningute ja teenuste eest tasumine toimub vastavalt hinnakirjale. Hinnakirjas mainimata teenuste hinnad on eraldi kokkuleppel. Suuresti Tallil on õigus muuta hindasid arvestades hobuseomaniku, õpilase või treeningutest osavõtja panust Suuresti Talli.
2. Treeningute ja teenuste eest tasumine toimub kas sularahas või pangalaekandega **Suuresti Tall OÜ arvelduskontole EE517700771005500601 LHV pangas.**
3. Erahobuste vabapidamise ja täisülalpidamise eest tasumine toimub **ettemaksuna eelmise kuu 15-ks kuupäevaks, va arvatud hobuse saabumise kuul, siis peab hoiutasu jooksva kuu eest olema tasutud saabumise päeval.**
4. Treeningute eest tasumine toimub kalendrikuu (kuukaart), 10x ja 5x kaardi või üksiktrenni alusel.
5. Üksiktrenni alusel tasumine toimub treeningu kohapeal sularahas või eelnevalt ülekandega. 5x ja 10x kaardi eest tasumine toimub esimese trenni järel sularahas või eelnevalt ülekandega.
6. Kalendrikuu trennitasude maksetähtaeg on jooksva kalendrikuu **10. kuupäev (va esimesel kuul, kui kuutasu peab olema tasutud enne esimesse trenni tulemist).** Kui treeningute eest soovetakse tasuda hiljem kui 10. kuupäeval, tuleb sellest meili teel (suuresti@gmail.com) eelnevalt informeerida, et saaksime kokku leppida hilisemas maksetähtajas.
7. Maksetähtaega ületades ja/või sellest teavitamata jätmisel on Suuresti Tallil õigus küsida viivist 0,5% tähtajaks tasumata summalt iga viivitatud päeva eest (kehtib nii erahobuste omanikele kui trennis käijatele).

8. Suuresti Tallil on õigus õpilane treeningutest kõrvaldada kuni võla tasumiseni. Neid puudumisi hiljem järgi teha ei saa!
9. Treeningud toimuvad eelnevalt kokkulepitud kindlatel aegadel (kehtib nii kuukaardi, 5x ja 10x kaardi kohta).

Treeningusse mitteilmumisest tuleb teavitada TREENERIT KIRJALIKULT hiljemalt 24 h enne treeningut! Kui trennipäeval on tekkinud ettenägematu olukord, mis takistab trenni tulemist, siis tuleb koheselt helistada treenerile ja informeerida teda sellest olukorrast! Kui puudumisest ei teavitata õigeaegselt või jäetakse teavitamata, siis läheb trenn kirja ja seda järgi teha ei saa!

Miks on oluline puudumistest õigeaegselt teavitamine:

- õpilasel on võimalik sellisel juhul puudumine järgi teha.
  - Teavitamine on väga oluline treeneri jaoks, kuna päeva jooksul on palju trenne ja hobused tuleb jagada õpilaste vahel nii, et hobustel oleks võrdne treeningkoormus.
  - Treener saab pakkuda vabanenud kohta järgitegemiseks teistele õpilastele.
10. Kasutamata jäänud treeninguid on võimalik järele teha teiste Suuresti Talli treeningrühmade treeningutes lisaks oma tavapärasele treeningutele **puudumisele järgneva kuu lõpuni**, leppides selles eelnevalt kokku oma treeneriga. Eelmise kuu kasutamata treeninguid ei saa järele teha järgmisel kuul antud kuu eest trennimaksu tasumata. Kasutamata treeninguid ei saa ümber arvestada kolmandatele isikutele.
  11. Trennitasusid ei tagastata ja kasutamata jäänud treeninguid rahaliselt ei tasaarveldata, välja arvatud haiguse puhul alates 14 päevast arstitõendi esitamisel (sellisel juhul on võimalik teha puudunud treeningud järgi ilma antud kuu eest trennitasu maksmata).
  12. Jooksva kuu eest tehtud maksed ei kuulu tagastamisele, kui on rikutud jämedalt käesolevaid ohutuseeskirju ning sellega on kaasnenud Suuresti Talli õpilase, treeningutest osavõtja või üürilise lahkumine.
  13. Treeningutest loobumise soovi korral tuleb sellest ette teatada **30 päeva**. Teatamata jätmise korral on Suuresti Tallil õigus nõuda treeningute eest tasumist kuumaksu alusel vastavalt maksetingimustes sätestatud punktidele ja kehtivale hinnakirjale.
  14. 5x ja 10x kaardi kasutajad peavad oma treeningutest loobumisest teatama samuti u kuu aega ette, teatamata jätmise korral on Suuresti Tallil õigus nõuda uue kaardi eest tasumist.